



Nem repülésszakmai rádiózás szabályai

Kiadás dátuma	2024.01.25.	Jóváhagyta	Dr. Gebei Róbert orvos igazgató
Érvényes	Visszavonásig	Vonatkozik	Kivonuló személyzet

Célok

Jelen eljárásrend célja a HEMS feladatok és kiképző repülések során, a TETRA rádión folytatott rádiózás egységesítése a Magyar Légimentő Nonprofit Kft-nél.

Szolgáltatkezdés

A légimentő ügyelet kezdetét és a végét a koordinátor jelenti a TETRA rádión.

Az ügyelet kezdés jelentésének tartalma:

- dátum, ügyelet időtartama
- aznapi koordinátor, prehospitális konzultáns és repülésbiztonsági (REBISZ) ügyeletesek
- budaörsi bázis jelentése:
 - helikopter lajstromjelét, légiforgalmi hívójelét (pl.: HA-HBG, medicopter 11)
 - helikopter üzemanyag-töltöttségét (pl.: 300 kg)
 - aznapi kivonuló személyzet nevét (teljes, nem becézett vagy becenév)
 - amennyiben nem tudnak ügyeletet kezdeni, annak okát

A reggeli ügyeletkezdéskor a koordinátor valamennyi légimentő bázist meghívja szolgálati sorrendben Budaörs kivételével. A bázisok reggeli jelentésnek tartalmaznia kell:

- helikopter lajstromjelét a repülésben használt az IRSA (*International Radiotelephony Spelling Alphabet*)¹ szerint, légiforgalmi hívójelét (pl. HA-HBK, medicopter 13)
- helikopter üzemanyag-töltöttségét (pl. 300 kg)
- aznapi kivonuló személyzet nevét (teljes, nem becézett vagy becenév)
- amennyiben nem tudnak ügyeletet kezdeni, annak okát
- tervezett leállást és annak idejét
- szokásostól eltérő rádiószámot (pl. csere-TETRA esetén)

A jelentés végén a (kórházi) leszállókat érintő aktuális, új információkról tájékoztatást ad a koordinátor.

Feladatátvétel az Irányítócsoportoktól:

- A koordinátornak az alábbi információkat kell az ICS-től megkapnia:
 - Település neve vagy az adott út száma és km-szelvénye
 - Pontos cím, amennyiben releváns és rendelkezésre áll (sz.e. GPS koordináta)
 - Az esemény jellege (pl. karambol, újraélesztés, stb.)
 - A helyszínre indított mentőegység(ek) rádióhívójele



- Feladatot alapvetően csak az ügyeleti időben lehet átvenni. Ügyeletkezés előtt érkezett megkeresést az érintett bázissal történő egyeztetést (tudnak-e ügyelni, van-e a feladat elvállalásának objektív oka) követően lehet venni, de csak ügyeletkezdeti helikopter indítással.

Helikopter(ek) indítása, feladat átvétele:

- A vonuló személyzet(ek) részére átadandó információk:
 - Helyszín megnevezése röviden (pl. M5, Kecskemét térsége)
 - Irányszög, távolság
- Indítást követően az ICS felé a koordinátor visszajelez, megerősítve a helikopter(ek) indítását, illetve annak az idejét.
- Telefonos megkeresés esetén is el kell, hogy hangozzon az ICS felé, hogy mikor vettük a feladatot, amit az adott helikopter felé rádióon kell továbbítani. Ekkor a feladat vételének és átadásának ideje (ha különbözik) is el kell, hogy hangozzon.
- Saját észlelésű riasztás esetén (konzulensi jelzés stb.) a „légicsatornán” vagy IP telefonon az érintett irányítócsoporthoz mentésvezetőjét mielőbb tájékoztatni kell.
- Amennyiben a riasztási szabályoknak megfelelően konzultáció szükséges a riasztás előtt az ICS-vel, azt IP telefonon szükséges végezni.

Lemondott/visszavett feladat

- A helikopter lemondása az ICS és a koordinátor konszenzusos döntése alapján lehetséges.
- Amennyiben a koordinátor, továbbra is indokoltnak tartaná a helikopter bevetését, arra asszertív módon javaslatot tehet.
 - *Pl. „Mivel a mechanizmus alapján felmerül a súlyos sérülés, és a trauma centrum jelentős távolságra van, úgy vélem, lenne értelme a helikopternek.”*
- A visszavételt a koordinátor nyugtázza, a visszafordítás idejének el kell hangoznia.

Rádiózás HEMS feladat végrehajtása közben:

- A HEMS TC a felszállás megkezdése előtt, még a földön jelenti a kivonulást, illetve jelzi a koordinátornak, hogy a koordinátákat megkapta-e.
 - *Pl. „Medic17 - Szentes az M5-re koordináták szerint”*
 - Rádiózás időzítése: a HEMS-team kész a felszállásra, a hajtómű-indítókapcsolók „FLIGHT” állásban vannak és a pilóta végzett a felszállás előtti ellenőrzéssel.
- A HEMS TC a helyszíni leszállást követően, mielőtt a helikoptert elhagyja, jelenti a leszállást. Egyéb pontokat nem kell jelenteni a „légicsatorna” lehetőség szerinti szabadon tartása miatt (pl. település határát, reptér körzetét, leszállás megkezdését stb.).
- Beteg előrejelzése a helyszínről közvetlenül a kórház felé kell, hogy történjen. Az ICS-t (esetleg a koordinátort) csak abban az esetben kell bevonni, ha technikai okok miatt



nem elérhető a helyszínről a kórház (TETRA nincs, vagy a fogadó intézet nem veszi fel, telefonon nem elérhető)

- Kórházba/leszállóra történő érkezés előrejelzése során mindig a számított érkezési időt kell jelenteni. Kerülendő az önmagában a hátralévő repülési idő jelzésével történő előrejelzés.
- A koordinátort és az érintett irányítócsoportot minden esetben tájékoztatni kell a célintézményről.
- Helyszínről a kórházba indulás tényét a felszállás megkezdése előtt kell jelenteni.
 - *Amikor a HEMS-team kész a felszállásra, a hajtómű-indítókapcsolók „FLIGHT” állásban vannak és a pilóta végzett a felszállás előtti ellenőrzéssel.*
- A kórházi leszállást a földet érést követően kell jelezni.

Feladat után, a bázisra történő induláskor:

- Felszállás megkezdését még a földről kell jelenteni
 - *Amikor a HEMS-team kész a felszállásra, a hajtómű-indítókapcsolók „FLIGHT” állásban vannak és a pilóta végzett a felszállás előtti ellenőrzéssel.*
- A helikopter esetleges korlátozottan vagy nem riasztható állapotát és ennek okát szükséges jelenteni (pl. a felszerelés állapota, eszközhiány stb.)
- Amennyiben a betegút nem egyértelmű (helyszínen ellátva/ exit / földi szállítás OMSZ egységgel) azt a koordinátor felé minden esetben jelenteni kell.
 - *Pl. Medi17 - Szentés helyszínen végzett, riasztható, 230 kg, a beteget a 4/32 szállítja Gyulára.*

Bázisra érkezéskor:

- A bázison leszállás tényét a trepniről kell jelenteni
 - Kivétel: a budaörsi leszállások esetén a leszállás megkezdésekor szükséges jelenteni a megközelítést az esetleges egyéb induló/ érkező helikopterek vagy alternatív leszállóhely miatt
- Amennyiben az ügyeletet felfüggeszteni szükséges, a lemondást és annak okát (felszerelés takarítása, rendbe tétele) szintén rádióon kell jelenteni.
- Amennyiben a nem-riaszthatóság oka megszűnt, azt rádióon kell jelenteni a koordinátornak.

Repülést/ügyeletet befolyásoló események jelentése

- Amennyiben olyan esemény történik, amely a repülést, vagy az ügyeletet befolyásolja, azt mielőbb, röviden és tényszerűen a koordinátornak jelenteni kell rádióon, majd a további részleteket szükség esetén telefonon (pl.: MOK-ra váltás)
- Kiemelten fontos, a HEMS feladat végrehajtása közben bekövetkező eseményt – sz.e. a pilótával egyeztetve – mielőbbi jelenteni kell a koordinátornak.



Verzió 1	JELLEN DOKUMENTUM 2024.01.25.
Cím	Nem repülésszakmai rádiózás szabályai – HEMS eljárásrend
Szerzők	Légimentő orvosszakmai munkacsoport Magyar M., Solténszky M., Temesvári A.



1. sz. melléklet - IRSA (*International Radiotelephony Spelling Alphabet*)

Betű	Kódszó	Fonetikusan
A	Alfa	alfa
B	Bravo	brávó
C	Charlie	csárli
D	Delta	delta
E	Echo	ekó
F	Foxtrot	fokszrot
G	Golf	golf
H	Hotel	hotel
I	India	india
J	Juliatt	dzsuliet
K	Kilo	kiló
L	Lima	líma
M	Mike	májk
N	November	november
O	Oscar	oszkár
P	Papa	papa
Q	Quebec	quebek
R	Romeo	rómeó
S	Sierra	sziera
T	Tango	tangó
U	Uniform	junifom
V	Victor	viktor
W	Whiskey	viszki
X	X-ray	ekszréj
Y	Yankee	jenki
Z	Zulu	zulu